

XX Olimpiada Wiedzy Ekologicznej (2005 r.)

Dotychczasowe eliminacje przebiegały następująco:

1. Etap podstawowy przeprowadzony został 14 stycznia w 95 szkołach ponadgimnazjalnych; wzięli w nim udział wszyscy chętni uczniowie (łącznie 2 240 osób). Trzech najlepszych uczniów z każdej szkoły, którzy uzyskali co najmniej 70% prawidłowych odpowiedzi zostało zakwalifikowanych do etapu rejonowego.

2. Etap rejonowy przeprowadzony został 19 marca w trzech grupach w województwie: Białymstoku, Łomży i w Suwałkach. Wzięło w nim udział 165 uczniów z 72 szkół. Eliminacje wyłoniły 97 uczniów z 49 szkół, którzy wezmą udział w etapie wojewódzkim. Wyjątkową sytuacją w porównaniu do ubiegłych lat jest to, iż aż 60% uczestników uzyskało minimalną wymaganą ilość prawidłowych odpowiedzi na pytania testowe.

- Rejon Białystok: eliminacje zostały przeprowadzone w Sali Konferencyjnej Domu Technika w Białymstoku. Z grupy 109 startujących do następnego etapu zakwalifikowało się 63 uczniów.

Skład Komisji Konkursowej:

1. Przewodniczący:

Alina Tugeman – Urząd Miejski w Białymstoku

Członkowie:

2. Agnieszka Adamczuk – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

3. Barbara Gołowacz – Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku

4. Magdalena Kiercul – Podlaski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

5. Agnieszka Kowalewska – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

6. Aniela Stojanowska – metodyk nauczania biologii

7. Aneta Wojciak – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

8. Jarosław Krawczyk – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

9. Krzysztof Oniszczyk – Wojewódzki Konserwator Przyrody

10. Marek Taradejna – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

- Rejon Łomża: eliminacje zostały przeprowadzone w Zespole Szkół Drzewnych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łomży.

Z grupy 39 startujących do następnego etapu zakwalifikowało się 20 uczniów.

Skład Komisji Konkursowej:

1. Przewodniczący:

Bogusław Deptuła – dyrektor Narwiańskiego Parku Narodowego

Członkowie:

2. Teresa Dzierzgowska – Podlaski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Delegatura w Łomży
  3. Jolanta Pierrzykowska – dyrektor Zespołu Szkół Drzewnych im. Komisji Edukacji Narodowej w Łomży
  4. Mirosław Anaszko – Podlaski Urząd Wojewódzki Delegatura w Łomży
  5. Andrzej Grygoruk – wicedyrektor Biabrzeńskiego Parku Narodowego
  6. Ryszard Modzelewski - dyrektor Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwii
- Rejon Suwałki: eliminacje zostały przeprowadzone w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Konopnickiej w Suwałkach. Z grupy 17 startujących do następnego etapu zakwalifikowało się 14 uczniów.

Skład Komisji Konkursowej:

1. Przewodniczący:

Romuald Luto – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

Członkowie:

2. Dorota Krzykwa - Vaszon – Podlaski Urząd Wojewódzki Delegatura w Suwałkach
3. Grażyna Suchocka – Kuratorium Oświaty w Suwałkach
4. Agata Zega – Podlaski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Delegatura w Suwałkach
5. Jarosław Karpiński – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Suwałkach
6. Marian Szypillo – dyrektor Suwalskiej Rady FSNT NOT

3. Etap wojewódzki odbył się 23 kwietnia 2005 r. w Sali konferencyjnej Domu Technika Rady FSNT NOT w Białymstoku. Uczniowie walczyli zarówno o możliwość startu w eliminacjach centralnych (najlepsze 7 osób), jak i o przywileje przyznane przez ponad 50 uczelni wyższych z całego kraju, m.in. zwolnienie lub przyjęcie bez egzaminów oraz o cenne i atrakcyjne nagrody.

W pierwszej kolejności przeprowadzona została część pisemna, podobnie jak w etapach poprzednich. Spośród osób, które uzyskały co najmniej 70% prawidłowych odpowiedzi Komisja Konkursowa wybrała do etapu ustnego najlepszą dwunastkę. Część ustna polegała na rozwiązaniu trzech pytań praktycznych i trzech problemowych. Łączna punktacja z testu i pytań ustnych pozwoliła wyłonić 7 laureatów uprawnionych do reprezentowania Podlasia na etapie centralnym.

Laureaci:

1. Krzysztof Sacewicz – I LO im. T. Kościuszki w Łomży
2. Dobrosław Woroniecki – ZSL im. Leśników Polskich w Białowieży
3. Urszula Agnieszka Szymańska – I LO im. A. Mickiewicza w Białymstoku
4. Kamila Plis – ZS z DNJB w Hajnówce
5. Krzysztof Gaszewski – III LO im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku
6. Tomasz Sewastianik – III LO im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku

7. Aleksandra Anna Wójcik – II LO im. M. Konopnickiej w Łomży

Przeprowadzenie etapu wojewódzkiego Olimpiady było możliwe dzięki dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz nagrodom rzeczowym przekazanym przez: Bank Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Białymstoku, Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku, parki narodowe i krajobrazowe z terenu województwa oraz Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w Białymstoku i Instytut na Rzecz Ekorozwoju w Warszawie.

Komisja Konkursowa etapu wojewódzkiego XX OWE

1. Przewodniczący:

Bogusław Deptuła – dyrektor Narwiańskiego Parku Narodowego

2. Wiceprzewodniczący:

Alina Tugeman – Urząd Miejski w Białymstoku

Członkowie:

3. Aniela Stojanowska – metodyk nauczania biologii

4. Danuta Radwańska – Kuratorium Oświaty w Łomży

5. Barbara Gołowacz – Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku

6. Małgorzata Murawska – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

7. Anna Radziejewska – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

8. Agnieszka Adamczuk – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

9. Aneta Wojciak – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

10. Krzysztof Oniszczyk – Wojewódzki Konserwator Przyrody

11. Romuald Luto – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

12. Marek Taradejna – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

13. Jarosław Krawczyk – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

14. Ryszard Modzelewski – dyrektor Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny
Narwi

15. Sekretarz:

Agnieszka Kowalewska – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Infrastruktury i Ochrony Środowiska

4. Etap centralny odbędzie się w dniach 3 - 5 czerwca w Tucholi na terenie województwa kujawsko - pomorskiego.

Po długiej podróży, w piątkowe popołudnie, trafiliśmy z laureatami woj. podlaskiego w gościnne mury Zespołu Szkół Leśnych i Agrotechnicznych w Tucholi, który był miejscem przeprowadzenia eliminacji finału centralnego jubileuszowej XX Olimpiady

Wiedzy Ekologicznej. Od razu troskliwie zajęli się nami organizatorzy oraz uczniowie szkoły; zamieszkaliśmy w internacie szkolnym, otrzymaliśmy pakiety materiałów edukacyjnych i promujących Bory Tucholskie. Po kolacji kilka autokarów zabrało wszystkich uczniów i gości do Nadleśnictwa Woziwoda, które może poszczycić się Zieloną Szkołą oraz ścieżką dydaktyczno – przyrodniczą „Nad Brdą”. Wieczór zakończył się ogniskiem i wspólną zabawą.

Uroczyste otwarcie Olimpiady odbyło się w sobotni rano, rozpoczęte występem Orkiestry Reprezentacyjnej Lasów Państwowych, Zespołu Sygnalistów oraz prezentacją Koła Sokolników działających przy Zespole Szkół Leśnych w Tucholi. Przemówieniom, gratulacjom i podziękowaniom nie było końca, ale dwudziesta już edycja Olimpiady zobowiązuje do podsumowań. Zasłużonym osobom, które tworzyły i do dziś pracują nad organizacją Olimpiady zostały wręczone odznaczenia i dyplomy Ministra Środowiska i Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Ważnym momentem było również odczytanie listu honorowego patrona Olimpiady – Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Po zakończeniu części oficjalnej uczniowie przystąpili do pisania godzinnego testu, zaś opiekunowie mieli okazję obejrzeć sale dydaktyczne goszczącej nas szkoły.

W sobotnie popołudnie organizatorzy zaplanowali dwie wycieczki terenowe Tucholskim parku Krajobrazowym. Na pierwszą z nich zabrano nas do Gołąbka – siedziby Nadleśnictwa Tuchola, na terenie którego zwiedziliśmy Park Dendrologiczny „Nad Stążką” oraz ścieżkę przyrodniczo – dydaktyczną „Jelenia Wyspa”, gdzie mieliśmy okazję poznać bogactwo przyrody i krajobrazu Borów Tucholskich oraz sposoby ochrony i gospodarowania zasobami leśnymi. Po przerwie obiadowej pokazano nam rezerwat „Cisy Staropolskie im. Leona Wyczółkowskiego” w Wierzchlesie.

Wieczorne forum ekologiczne rozpoczęło się spotkaniem z gośćmi specjalnymi – przedstawicielami Elektrociepłowni Warszawskich S.A. oraz prof. Anną Kalinowską z Uniwersytetu Warszawskiego i szybko przerodziło się w żywiolową dyskusję na temat różnych rodzajów pozyskiwania energii oraz ich wpływu na środowisko i ludzi oraz sposobów ochrony przyrody.

Niedziela rozpoczęła się znowu koncertem orkiestry, który pozwolił wszystkim uczestnikom pozbyć się resztek snu. Wszyscy z niecierpliwością czekali na ogłoszenie wyników części pisemnej oraz listy laureatów – dziesiątki najlepszych ze 113 uczestników finału centralnego. W tym roku poszczęściło się uczniom z Podlasia – dwoje z nich znalazło się w gronie laureatów: Kamila Plis z Liceum z DNJB w Hajnówce i Dobrosław Woroniecki z Zespołu Szkół Leśnych w Białowieży.

Część ustna polegała na odpowiedzi na pięć pytań problemowych i trzy praktyczne przed Komisją i publicznością.

Kamila wylosowała zestaw 4:

1. Wymień i scharakteryzuj cechy funkcjonalne populacji (max 3 pkt, czas 2 min.)
2. W ochronie wód istnieje pojęcie zanieczyszczenia termicznego. Jak wpływa na organizmy żyjące w tych wodach? (max 3 pkt, czas 2 min.)
3. Scharakteryzuj znaczenie błonnika w życiu człowieka (max 3 pkt, czas 2 min.).

4. Co stanowiło podstawę wpisania Białowieskiego Parku Narodowego na listę światowego dziedzictwa? (max 5 pkt, czas 3 min.)

5. W aspekcie nowych uregulowań prawnych omów problematykę pozwolenia zintegrowanego (max 5 pkt, czas 3 min.).

Dobrosław odpowiadał na pytania z zestawu 10:

1. Ekorozwój w Twoim regionie (max 3 pkt, czas 2 min.)

2. Budowa wielkich zbiorników zaporowych przynosi korzyści, ale też zagrożenia.

Omów je na trzech przykładach: Tammy Assuańskiej, Zapory Trzech Przełomów w Chinach i Zapory Czorsztyńskiej (max 3 pkt, czas 2 min.)

3. Jakie korzyści ekologiczne i ekonomiczne przynosi zbiórka opakowań szklanych? (max 3 pkt, czas 2 min.).

4. W jaki sposób w Polsce rozwiązano problem ochrony grzybów? Czego ten problem dotyczy? (max 5 pkt, czas 3 min.)

5. W aspekcie nowych uregulowań prawnych omów problematykę opakowań i odpadów opakowaniowych (max 5 pkt, czas 3 min.).

Po krótkiej przerwie finaliści odpowiadali na pytania praktyczne. Pierwsze pytanie polegało na rozpoznaniu na zdjęciu gatunku rośliny lub zwierzęcia i podaniu regionu Polski, w którym występuje. Druga tura dotyczyła rozpoznania rośliny użytkowej i kontynentu, z którego pochodzi. Trzecie pytanie – chyba najtrudniejsze – polegało na rozpoznaniu z nagrania głosów zwierząt. Za każde z pytań uczniowie mogli otrzymać max 2 pkt.

Ostatecznie Kamila zajęła V miejsce, a Dobrosław – VII. Dzięki temu otrzymali indeksy na wybrany przez siebie kierunek studiów na jednej z 54 uczelni w całej Polsce.

Dobrosław wybiera się na leśnictwo na SGGW w Warszawie, zaś Kamila w przyszłym roku, po zdaniu matury, wybierze biologię środowiskową lub międzywydziałowe studia matematyczno – przyrodnicze na Uniwersytecie Warszawskim.

Laureaci, ich opiekunowie merytoryczni oraz szkoły otrzymali cenne nagrody m.in. ufundowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, TOYOTA MOTOR Poland S.A., wojewodę kujawsko – pomorskiego i in.

Wszystkim laureatom i finalistom finału centralnego XX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej serdecznie gratulujemy i życzymy udanych wakacji!

